

Processus iudiciarius panormitani

Johannes <Urbach>

Parisius, Millesimo quinge[n]tesimo octauo

Quattuor genera iuramentorum que p[re]stantur in iudicio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70756)

vt eliciatur veritas. Item vt timore iuramenti litis
gantiam temeritas compescatur. Item vt iuramē
ti timore iurans immemor sue salutis quo ad alia
pitula non afficiatur / et ita nota. de iura. cal. ceterū
i. glosa secunda et sup ea.

¶ Quattuor genera iuramento
rum que pstantur in iudicio.

Est aduertendū q̄ habem⁹ quattuor genera
iuramētōrū q̄ pstantur a p̄tib⁹ in iudicio /
vz iuramentum de malicia quod potest deferre iudex
quando sibi videbitur expedire vt etiā tactū ē
circa exceptōes. Item iuramētū de calūnia et illō sta
tū p̄stari d̄z post li. cōtest. vt dcm̄ ē. s. et p̄stā hodie
tam i sp̄ialibus q̄ i civilibus / vt de iuramēto cal.
c. i. li. vi. responso. ij. ac etiam in criminalibus. de
quo tñ sunt op̄iniones vt no. e. ti. c. i. Item iuramē
tum de veritate dicēda quod i sp̄ialibus prestatur
Item decisoriu⁹ iuramētū quod defert iudex acto
ri i supplemētuz p̄bationū v̄ reo ad suā inocētā
ostēdēdam v̄ ē pars parti. Juxta formam. c. vlt.
de iureiu. **¶** Additio. **¶** Et aduerte quia iudex nō
deferat huiusmodi iuramētuz vbi subest iusta cau
sa deferendi potest appellari vt tenet bart. in. l. ad
morēndi. ff. de iureiu. Formam autem iuramenti
quod p̄statur a iudice ponit Guil. in specu. eo. ri. s.
restat. s. sed pone. Et si aliqua partium recusaret
prestare iuramentum illud patietur penas de qua
in capitulo vltimo de iuramento calumnie. Et ta
bellio predicta scribat i actis sub hac forma die ta
li anno quo supra p̄paruerūt i iudicio coram domi
no iudice supradicto ipso in loco suo solio pro tri
bunali sedēte talis actor vel talis ipsius pcurator

Ex una parte et reus vel eius procurator ex altera parte
et ibidem partes huiusmodi vel earum procuratores / primo actor vel suus procurator / deinde reus vel suus
procurator cum capitulis et clausulis suis calumnie iuramentum presterunt / quo preterito predictus dominus
iudex actori prefato vel suo procuratori die tale ad ponendum et articulandum ac parti rei ad fieri videndum in causa huiusmodi per termino assignavit. Notarii vero
diarioz breuiter scribunt more solito scilicet die tali anno
tali iuratum fuit per partes vel earum procuratores
de calumnia articulabitur die tali.

Terminus ad ponendum et articulandum.
Termino ergo predicto adueniente actor habebit offerre positiones et articulos / et istos usus longeus in causis admisit / ut cle. sepe. de verbo. sig. Sunt ergo ab usu inducte positiones et postea per ius canonicum approbate scilicet a tempore. Greg. ix. quia ante eum de positionibus non habemus expressus ius sed per eum in c. dudum. ij. de ele. et in c. unico de li. co. testa. Et qualiter vocantur aliquando tituli. aliquando interpositiones / quandoque capitula. et c. no. de causa posse. si cum ecclesia de test. presentium. li. vi. et in cle. sepe de verbo. sig. Et fiunt positiones ad faciliorem litium expeditionem propter partium confessiones et articuli ad clariorem probationem ut dicitur in cle. sepe al. Et positionis plures sunt expositiones quarum aliquas ponit Suil. in spe. de positi. §. i. et aliqua no. de confessionis. c. i. li. vi. in glo. i. et super ea. Et quomodo dicitur positio. eo quod super positionibus lis ponitur velut super fundamento quia eis confessatis vel negatis aliterius procedit vel non / ibi est no. p. io. an. in nouella